

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	Ковернінська Юлія Вікторівна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/koverninska-yuliya-viktorivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: Koverninska@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:						
			Лекцій	Практ. занять	Лабор. занять	Індив.-консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю	
	Денна форма навчання								
	4	120	20	22			78	Залік	
	Заочна форма								
	4	120	2	4			114	Залік	

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Фінансовий аналіз» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок проведення фінансового аналізу для оцінки різних аспектів функціонування підприємств та формулювання обґрунтованих висновків. Завдання вивчення навчальної дисципліни: з'ясувати теоретичні засади організації, проведення фінансового аналізу та його інформаційного забезпечення; опанувати методичний інструментарій проведення аналізу фінансового стану підприємства в розрізі різних складових та комплексно; опанувати практичні навичками виконання фінансового аналізу та формулювання обґрунтованих висновків і пропозицій. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
------------------------	---

Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: – сутність, цілі та завдання фінансового аналізу, основні методи та підходи; – види фінансової та статистичної інформації, джерела даних і нормативно-правове забезпечення фінансового аналізу; – класифікацію та структуру майна, а також підходи до його аналізу та оцінки; – склад, структуру, вартість та показники оцінки капіталу підприємства; – економічну сутність та класифікацію грошових потоків, а також методику їх розрахунку; – види ліквідності та платоспроможності, показники оцінки здатності підприємства виконувати свої зобов'язання; – поняття та види фінансової стійкості, фактори, що на неї впливають, та методи її оцінки; – сутність та критерії кредитоспроможності підприємства, методи оцінки кредитних ризиків; – систему показників оцінки ділової активності підприємства; – порядок формування та показники фінансових результатів і рентабельності; – основні види та інструменти аналізу інвестиційної діяльності; – моделі та інтегральні показники комплексного оцінювання фінансового стану підприємства; – засади та інструменти прогнозування фінансового стану в умовах невизначеності та ризиків.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен вміти: – здійснювати пошук, збір та обробку інформації для проведення фінансового аналізу; – аналізувати динаміку, структуру та ефективність використання майна; – оцінювати джерела формування капіталу та пропонувати заходи з оптимізації його структури; – аналізувати грошові потоки підприємства; – розраховувати та інтерпретувати показники ліквідності й платоспроможності; – оцінювати рівень фінансової стійкості та пропонувати шляхи щодо її зміцнення; – оцінювати кредитоспроможність та визначати фактори кредитного ризику; – розраховувати та інтерпретувати показники ділової активності; – аналізувати фінансові результати та оцінювати рентабельність підприємства; – оцінювати ефективність інвестиційної діяльності та враховувати ризики інвестицій для прийняття обґрунтованих рішень; – володіти методикою проведення комплексної оцінки фінансового стану підприємства та формулювати аналітичні висновки; – розуміти основні підходи та методи прогнозування фінансового стану підприємства з урахуванням ризиків та невизначеності.

Тематика навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансового аналізу та оцінювання майна і капіталу підприємства Тема 1. Теоретичні засади фінансового аналізу Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу Тема 3. Аналіз майна підприємства Тема 4. Аналіз джерел формування капіталу підприємства Змістовий модуль 2. Оцінка фінансової стабільності, результативності та прогнозування фінансового стану підприємства в умовах невизначеності Тема 5. Аналіз грошових потоків Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства Тема 7. Аналіз фінансової стійкості підприємства Тема 8. Аналіз кредитоспроможності підприємства Тема 9. Аналіз ділової активності підприємства Тема 10. Аналіз фінансових результатів та рентабельності підприємства Тема 11. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства Тема 12. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства Тема 13. Прогнозування фінансового стану підприємства в умовах ризиків та невизначеності
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку особистісних якостей і професійної підготовки здобувачів освіти передбачається застосування різноманітних методів навчання, зокрема: - словесні (лекція, семінари, бесіда, розповідь); - наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація); - практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації); - репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові); - стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітації); - контролю і самоконтролю (усні та письмові перевірки, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 24 квітня 2020 р. № 8. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне

	проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОНА, протокол від 25 травня 2020 р. № 9.
--	---

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Фінансовий аналіз» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
<i>Денна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 4 бали
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль №1	Максимум – 8 балів
	Модульний контроль №2	Максимум – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
<i>Заочна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль №1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль №2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточне тестування та самостійна робота															Залік	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2,3										
T1	T2	T3	T4	T5	МКР	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	МКР	30	100
4	4	4	4	4	8	4	4	4	4	4	4	4	4	10		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу (всього 52 бали за семестр).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;
- інші види творчих та групових завдань.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, вирішення аналітичних завдань, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 4 бали. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 8/10/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
Тестові завдання закритої форми	8 (40×0,2) / 10 (50×0,2) / 35 (40×0,875)
Всього	8 / 10 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводиться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тестові завдання закритої форми	30 (60×0,5)
Всього	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	27-30
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
Зараховано	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі

			аналіз можливих ситуацій та вмiє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Сутність і значення фінансового аналізу в діяльності суб'єктів господарювання.
2. Предмет, об'єкт та суб'єкти фінансового аналізу.
3. Види фінансового аналізу та основні етапи його здійснення.
4. Методи фінансового аналізу та їх класифікація.
5. Моделі та прийоми фінансового аналізу
6. Поняття інформаційного забезпечення фінансового аналізу.
7. Джерела інформації для фінансового аналізу та вимоги до формування інформаційного забезпечення.
8. Призначення та основні види фінансової звітності.
9. Сутність майна підприємства, його структура та класифікація.
10. Аналіз структури і динаміки майна підприємства.
11. Аналіз стану, руху та ефективності використання основних засобів.
12. Економічна сутність оборотних активів підприємства.
13. Аналіз складу і структури оборотних активів підприємства.
14. Послідовність та методика аналізу оборотних активів.
15. Аналіз запасів підприємства.
16. Аналіз ефективності використання оборотних активів.

17. Моделі фінансування оборотних активів.
18. Економічна сутність та види джерел формування капіталу: мета та завдання їх аналізу.
19. Аналіз власного капіталу.
20. Аналіз позикового капіталу.
21. Оцінка фінансового важеля.
22. Оцінка вартості капіталу залученого з різних джерел.
23. Економічна сутність грошових потоків та їх класифікація.
24. Мета та необхідність проведення аналізу грошових потоків підприємства
25. Методи розрахунку грошового потоку.
26. Аналіз грошових потоків із застосуванням системи коефіцієнтів.
27. Економічна сутність ліквідності підприємства
28. Сутність та види платоспроможності підприємства
29. Система показників ліквідності: методика їх розрахунку та економічна інтерпретація.
30. Аналіз платоспроможності підприємства.
31. Система критеріїв оцінки платоспроможності підприємства.
32. Економічна сутність фінансової стійкості та необхідність її аналізу.
33. Характеристика типів фінансової стійкості та порядок їх визначення.
34. Розрахунок відносних показників фінансової стійкості підприємства та оцінка запасу фінансової стійкості.
35. Інтегральна оцінка фінансової стійкості.
36. Сутність та значення оцінки кредитоспроможності позичальника.
37. Послідовність проведення аналізу кредитоспроможності підприємства.
38. Характеристика фінансових показників, що визначають якість фінансового стану підприємства та використовуються в процесі оцінювання кредитоспроможності.
39. Економічна сутність аналізу ділової активності підприємства.
40. Сутність фінансового та операційного циклу підприємства.
41. Система показників ділової активності.
42. Значення та завдання аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємства.
43. Аналіз рівня безбитковості.
44. Абсолютні показники прибутку підприємства.
45. Характеристика показників рентабельності підприємства.
46. Економічна сутність інвестицій та особливості аналізу інвестиційної діяльності.
47. Особливості оцінки інвестиційної привабливості та інвестиційної активності підприємства.
48. Методи аналізу ефективності інвестиційної діяльності, особливості їх застосування.
49. Економічна сутність та завдання комплексної оцінки фінансового стану підприємства.
50. Методи узагальнюючої оцінки фінансового стану підприємства.
51. Особливості прогнозування фінансового стану підприємства в умовах ризиків та невизначеності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Гайбура Ю.А. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2021. 176 с.
2. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.

3. Єпіфанова, І. Ю., Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність : електронний практикум. 2-ге вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 144 с.
4. Магопєць О.А., Шалімова Н.С., Черновол О.М. Фінансовий аналіз: видання 2-ге випр. І допов. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. 230 с.
5. Марусяк Н. Л. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.
6. Приймак С.В. Фінансовий аналіз. Практикум : навч. посіб. Львів, 2021. 264 с
7. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

Допоміжна:

1. Білошкурський М. В, Заїчко І. В., Ковернінська Ю. В. Фінансовий аналіз резервів прибутку для активізації інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. Том 7. № 2. URL: <https://is-journal.com/is/issue/view/19>
2. Бондарук Т. Г., Заїчко І. С., Бондарук І. В. Діагностика фінансового стану та інвестиційної привабливості підприємства в системі фінансового менеджменту. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2022. № 1-2. С. 62 – 75.
3. Заїчко І.В. Заїчко І. Д. Заїчко В. І. Внутрішній фінансовий моніторинг грошових потоків підприємства як інструмент управління його фінансовою стійкістю та інвестиційною привабливістю. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2024. № 1(13). С. 118-130. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/258/214>
4. Ковернінська Ю. В. Роль аналізу фінансового потенціалу підприємства у формуванні фінансової стратегії його діяльності. *Економічні горизонти*. 2024. 2-3(28). с. 266–274. URL: <http://eh.udpu.edu.ua/article/view/312229>
5. Ковернінська Ю. В. Роль неформалізованих методів досліджень у фінансовому аналізі фінансової діяльності суб'єктів господарювання. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2024. №3. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-3-9782>
6. Ковернінська Ю. Діагностика фінансового стану суб'єктів господарювання в умовах невизначеності та ризику. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. (4 (13). С. 198-203. URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/440>
7. Новіченко Л.С., Ковернінська Ю.В., Шиш А.М. Про впровадження цифрових технологій у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. № 5. С.-53-58. URL: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.5.10>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) або Stock market infrastructure development agency of Ukraine (SMIDA) URL: <https://smida.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Clarity Project. URL: hlarity-project.info/

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол №14 від 10 червня 2025р.